

Leasú 232**Martin Häusling**

thar ceann an Ghrúpa Verts/ALE

Tuarascáil**A9-0014/2024****Jessica Polfjärd**

Plandaí a fhaightear trí theicnící géanómaíocha nua áirithe agus a mbia agus a mbeatha (COM(2023)0411 – C9-0238/2023 – 2023/0226(COD))

Togra le haghaidh rialacháin**Aithris 3***Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún**Leasú*

(3) Tá taighde poiblí agus príobháideach ar siúl go leanúnach ar TGNanna a úsáid a raon níos leithne de bharr agus de thréithe i gcomparáid leis na barra agus leis na tréithe sin a fhaightear trí theicnící trasghéineacha a údaraítear san Aontas nó ar bhonn domhanda ⁽³³⁾. *Airítear leis sin plandaí ag a bhfuil lamháltas nó frithsheasmhacht fheabhsaithe in aghaidh galair phlandaí agus lotnaidí, plandaí ag a bhfuil lamháltas nó frithsheasmhacht fheabhsaithe in aghaidh éifeachtaí an athraithe aeráide agus struis chomhshaoil, éifeachtúlacht fheabhsaithe ó thaobh na gothaitheach agus na húsáide uisce, plandaí ag a bhfuil táirgeachtaí agus frithsheasmhacht níos airde agus saintréithe cáilíochta feabhsaithe. Leis na cineálacha plandaí nua sin, in éineacht le hinfheidhmeacht measartha éasca agus tapa na dteicnící nua sin, d'fhéadfaí tairbhí a sholáthar d'fheirmeoirí, do thomhaltóirí agus don chomhshaol. Dá réir sin, tá an acmhainneacht ag TGNanna rannchuidiú le spriocanna nuálaíochta agus inbhuanaitheachta an Chomhaontaithe Ghlais don Eoraip ⁽³⁴⁾ agus na Straitéisí 'Ón bhFeirm go dtí an Forc' ⁽³⁵⁾, na Bithéagsúlachta ⁽³⁶⁾ agus um an Oiriúnú don Athrú Aeráide ⁽³⁷⁾, leis an tslándáil bia dhomhanda ⁽³⁸⁾, leis an Straitéis*

(3) Tá taighde poiblí agus príobháideach ar siúl go leanúnach ar TGNanna a úsáid ar raon níos leithne de bharr agus de thréithe i gcomparáid leis na barra agus leis na tréithe sin a fhaightear trí theicnící trasghéineacha a údaraítear san Aontas nó ar bhonn domhanda, *lena n-áirítear teicnící ag a bhfuil tairbhí inbhuanaitheachta neamhchruthaithe. Mar sin féin, ní féidir a mhaoímh go bhfuil planda amháin ar leith inbhuanaithe mar gheall ar an tréith atá beartaithe a bheith aige. Ní féidir fíor-inbhuanaitheacht a thabhairt chun críche ach amháin tar éis measúnú a dhéanamh ar an gcóras talmhaíochta ina bhfástar plandaí, chomh maith lena gcaidrimh chasta leis an gcomhshaol agus faoi na dálaí eacnamaíocha agus sóisialta ina n-úsáidtear iad. Rud atá tábhachtach, ní mór nach ndéanfaidh na bealaí éagsúla gníomhaíochta chun cuspóirí na n-oibleagáidí idirnáisiúnta agus Eorpacha maidir leis an athrú aeráide agus leis an mbithéagsúlacht a chomhlíonadh, as measc nithe eile, an bonn a bhaint dá chéile.*

Bhithgheilleagair ⁽³⁹⁾ agus le huathriail straitéiseach an Aontais ⁽⁴⁰⁾.

³³ Léargais agus réitigh a eascraíonn as tionscadail taighde agus nuálaíochta arna gcistiú ag an Aontas i leith straitéisí pórúcháin plandaí, féadfaidh siad cuidiú le haghaidh a thabhairt ar dhúshláin a bhaineann le brath, an inrianaitheacht agus an bharántúlacht a áirithiú, agus an nuálaíocht a chur chun cinn i réimse na dteicnící géanómaíocha nua. Cistíodh breis agus 1 000 tionscadal faoin Seachtú Clár Réime agus faoin gclár comharba Fís 2020, agus infheistíocht de bhreis agus 3 bhilliún Euro i gceist. Tá tacaíocht ó Fhís Eorpach do thionscadail taighde chomhoibríocha maidir le straitéisí pórúcháin plandaí ar siúl go leanúnach freisin, SWD(2021) 92.

³⁴ Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle, chuig Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus chuig Coiste na Réigiún dar teideal The European Green Deal [An Comhaontú Glas don Eoraip], COM/2019/640 final.

³⁵ Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle, chuig Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus chuig Coiste na Réigiún dar teideal A Farm to Fork Strategy for a fair, healthy and environmentally friendly food system [Straitéis Ón bhFeirm go dtí an Forc le haghaidh córas bia atá cóir, sláintiúil agus neamhdhíobhálach don chomhshaol], COM/2020/381 final.

³⁶ Teachtaireacht ón gCoimisiún an 20 Bealtaine 2020 chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle, chuig Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus chuig Coiste na Réigiún dar teideal EU Biodiversity Strategy for 2030: Bringing nature back into our lives [Straitéis Bhithéagsúlachta an Aontais Eorpaigh go dtí 2030: An dúlra a

thabhairt ar ais inár saol], COM(2020) 380 final.

³⁷ Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle, chuig Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus chuig Coiste na Réigiún dar teideal Forging a Climate-Resilient Europe - the New EU Strategy on Adaptation to Climate Change [An Eoraip a fhorbairt sa tslí go mbeidh sí athléimneach - Straitéis Nua an Aontais Eorpaigh maidir le hOiriúnú don Athrú Aeráide] COM(2021) 82 final.

³⁸ Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig Parlaimint na hEorpa, chuig an gComhairle Eorpach, chuig an gComhairle, chuig Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa agus chuig Coiste na Réigiún dar teideal Safeguarding food security and reinforcing the resilience of food systems [An tSlándáil bia a choimirciú agus athléimneacht na gcóras bia a neartú] COM (2022) 133 final; Eagraíocht Bhia agus Talmhaíochta na Náisiún Aontaithe (FAO), 2022, Gene editing and agrifood systems [An modhnú géanóim agus córais agraibhia], an Róimh, ISBN 978-92-5-137417-7.

³⁹ An Coimisiún Eorpach, Ard-Stiúrthóireacht an Taighde agus na Nuálaíochta, A sustainable bioeconomy for Europe – Strengthening the connection between economy, society and the environment: [Bithgheilleagar inbhuanaithe don Eoraip – An ceangal idir an geilleagar, an tsochaí agus an comhshaol a neartú]: straitéis bithgheilleagair nuashonraithe, Oifig na bhFoilseachán, 2018, <https://data.europa.eu/doi/10.2777/792130>

⁴⁰ Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions dar teideal, Trade Policy Review -

*An Open, Sustainable and Assertive
Trade Policy [Athbhreithniú ar an
mBeartas Trádála - Beartas Trádála
Oscailte, Inbhuanaithe agus
Teanntásach] COM(2021)66 final.*

Or. en

Leasú 233

Martin Häusling

thar ceann an Ghrúpa Verts/ALE

Tuarascáil

A9-0014/2024

Jessica Polfjärd

Plandaí a fhaightear trí theicnící géanómaíocha nua áirithe agus a mbia agus a mbeatha (COM(2023)0411 – C9-0238/2023 – 2023/0226(COD))

Togra le haghaidh rialacháin

Aithris 9

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(9) De réir an eolais theicniúil agus eolaíoch atá ann faoi láthair, go háirithe maidir le gnéithe sábháilteachta, níor cheart feidhm a bheith ag an Rialachán seo ach amháin maidir le OGManna ar **plandaí iad, i.e. orgánaigh sna grúpaí tacsanomaíocha Archaeplastida nó Phaeophyceae**, seachas miocorgánaigh, fungais ná ainmhithe dá bhfuil an t-eolas atá ar fáil níos teoranta. Ar an gcúis chéanna, níor cheart a chumhdach leis an Rialachán seo ach plandaí a fhaightear le **TGNanna áirithe: an só-ghineas spriocdhírthe agus an císineas (lena n-áirítear an t-inghineas)** (dá ngairtear ‘plandaí TGN’ anseo feasta), **ach gan plandaí a fhaightear le teicnící géanómaíocha nua eile a chumhdach. Níl ábhar géiniteach ó speicis neamh-intrasnaithe sna plandaí TGN sin.** OGManna a tháirgtear trí theicnící géanómaíocha nua **eile** lena dtugtar ábhar géiniteach ó speiceas neamh-intrasnaithe isteach in ábhar géiniteach orgánaigh ó (trasghineas), ba cheart gan iad a bheith faoi réir ach reachtaíocht an Aontais maidir le OGM agus faoina réir sin amháin, i bhfianaise go bhféadfadh rioscaí sonracha a bhaineann leis an trasghineas sna plandaí a bheadh ann de thoradh na dteicnící sin. Thairis sin, níl aon léiriú ann gur gá na ceanglais, atá i bhfeidhm faoi láthair i

(9) De réir an eolais theicniúil agus eolaíoch atá ann faoi láthair, go háirithe maidir le gnéithe sábháilteachta, níor cheart feidhm a bheith ag an Rialachán seo a bheith teoranta do OGManna ar **barra curaíochta bliantúla iad agus nach bhfuil in acmhainn buanseasmhacht a bhaint amach, atáirgeadh ná iomadú a dhéanamh** sa **chomhshaol**, cé is moite de mhíocorgánaigh, fungais **plandaí fiáine**, ná ainmhithe dá bhfuil an t-eolas atá ar fáil níos teoranta. Ar an gcúis chéanna, níor cheart a chumhdach leis an Rialachán seo ach plandaí a fhaightear trí shó-ghineacha spriocdhírthe (‘plandaí TGN’ anseo feasta), **ar choinnioll nach bhfuil trasgini iontu a thuilleadh dá dtabharfaí isteach iad le linn a bhforbartha.** OGManna a tháirgtear trí theicnící géanómaíocha nua eile lena dtugtar ábhar géiniteach ó speiceas neamh-intrasnaithe isteach in ábhar géiniteach orgánaigh ó (trasghineas), ba cheart gan iad a bheith faoi réir ach reachtaíocht an Aontais maidir le OGM agus faoina réir sin amháin, i bhfianaise go bhféadfadh rioscaí sonracha a bhaineann leis an trasghineas sna plandaí a bheadh ann de thoradh na dteicnící sin. Thairis sin, níl aon léiriú ann gur gá na ceanglais, atá i bhfeidhm faoi láthair i reachtaíocht an Aontais maidir le OGM le haghaidh OGManna a fhaightear trí thrasghineas, a

reachtaíocht an Aontais maidir le OGM le
haghaidh OGManna a fhaightear trí
thrasghineas, a oiriúnú faoi láthair.

oiriúnú faoi láthair.

Or. en

31.1.2024

A9-0014/234

Leasú 234

Martin Häusling

thar ceann an Ghrúpa Verts/ALE

Tuarascáil

A9-0014/2024

Jessica Polfjärd

Plandaí a fhaightear trí theicnící géanómaíocha nua áirithe agus a mbia agus a mbeatha
(COM(2023)0411 – C9-0238/2023 – 2023/0226(COD))

Togra le haghaidh rialacháin

Aithris 9 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(9 a) Maidir le teicneolaíochtaí géine arb é is aidhm dóibh an géanóm a mhodhnú lasmuigh den tsaotharlann, chomh maith le gléasraí a modhnaíodh le teicneolaíochtaí trasnaíochta RNA, ba cheart iad a bheith faoi réir na reachtaíochta OGM atá ann faoi láthair, agus níor cheart dóibh teacht faoi raon feidhme an Rialacháin seo.

Or. en

31.1.2024

A9-0014/235

Leasú 235

Martin Häusling

thar ceann an Ghrúpa Verts/ALE

Tuarascáil

A9-0014/2024

Jessica Polfjärd

Plandaí a fhaightear trí theicnící géanómaíocha nua áirithe agus a mbia agus a mbeatha (COM(2023)0411 – C9-0238/2023 – 2023/0226(COD))

Togra le haghaidh rialacháin

Aithris 11

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(11) Tá an Rialachán seo ina *lex specialis* maidir le reachtaíocht an Aontais maidir le OGM. Tugtar forálacha sonracha isteach leis le haghaidh plandaí TGN agus táirgí TGN. Mar sin féin, i gcás nach bhfuil aon riail shonrach sa Rialachán seo, ba cheart plandaí agus táirgí TGN (lena n-áirítear bia agus beatha) a fhaightear díobh a bheith fós faoi réir cheanglais reachtaíocht an Aontais maidir le OGM agus na rialacha maidir le OGManna i reachtaíocht earnálach, amhail Rialachán (AE) 2017/625 maidir le rialuithe oifigiúla nó na reachtaíochta maidir le táirgí áirithe amhail ábhar atáirgthe plandaí agus foraoise.

(11) Tá an Rialachán seo ina *lex specialis* maidir le reachtaíocht an Aontais maidir le OGM. Tugtar forálacha sonracha isteach leis le haghaidh plandaí TGN agus táirgí TGN. Mar sin féin, i gcás nach bhfuil aon riail shonrach sa Rialachán seo, ba cheart plandaí agus táirgí TGN (lena n-áirítear bia agus beatha) a fhaightear astu a bheith fós faoi réir cheanglais reachtaíocht an Aontais maidir le OGM agus na rialacha maidir le OGManna i reachtaíocht earnálach, amhail Rialachán (AE) 2017/625 maidir le rialuithe oifigiúla nó na reachtaíochta maidir le táirgí áirithe amhail ábhar atáirgthe plandaí agus foraoise, **mar aon le reachtaíocht lena mbaineann sábháilteacht bia agus cosaint an chomhshaoil.**

Or. en

31.1.2024

A9-0014/236

Leasú 236
Martin Häusling
thar ceann an Ghrúpa Verts/ALE

Tuarascáil
Jessica Polfjärd

A9-0014/2024

Plandaí a fhaightear trí theicnící géanómaíocha nua áirithe agus a mbia agus a mbeatha (COM(2023)0411 – C9-0238/2023 – 2023/0226(COD))

Togra le haghaidh rialacháin
Aithris 14

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(14) Plandaí TGN a d'fhéadfaí a fháil go nádúrtha nó a tháirgeadh trí ghnáth-theicnící pórúcháin agus a síolrach ('Plandaí TGN de chatagóir 1'), ba cheart iad a láimhseáil mar phlandaí a fuarthas go nádúrtha nó a táirgeadh trí ghnáth-theicnící pórúcháin, i bhfianaise go mbíonn siad coibhéiseach agus go mbíonn a rioscaí inchomparáide, rud a bheidh ina mhaolú iomlán ar reachtaíocht an Aontais maidir le OGM agus ó cheanglais ghaolmhara maidir le OGM i reachtaíocht earnálach. Chun an deimhneacht dhlíthiúil a áirithiú, ba cheart na critéir a leagan amach leis an Rialachán seo chun fionnadh má tá planda TGN coibhéiseach le plandaí a fhaightear go nádúrtha nó a phóraítear mar is gnáth agus nós imeachta a leagan síos le haghaidh údaráis inniúla chun comhlíonadh na gcritéar sin a fhíorú agus cinneadh a dhéanamh ina leith, sular scaoilfear nó sula gcuirfear plandaí TGN nó táirgí TGN ar an margadh. Ba cheart na critéir sin a bheith oibiachtúil agus bunaithe ar an eolaíocht. Ba cheart cineál agus fairsinge na ngéinmhodhnuithe, is féidir a fheiceáil sa dúlra nó in orgánaigh a fhaightear le gnáth-theicnící pórúcháin, a chumhdach leis na critéir sin agus ba cheart tairseacha a áireamh leo le haghaidh idir

scriosta

*mhéid agus líon na ngéinmhodhnuithe ar
ghéanóim phlandaí TGN. Ós rud é go
dtagann forbairt mhear ar an eolas
teicniúil agus eolaíoch sa réimse sin, ba
cheart an Coimisiún a chumhachtú i
gcomhréir le hAirteagal 290 den
Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais
Eorpaigh chun na critéir sin a thabhairt
cothrom le dáta i bhfianaise an dul chun
cinn teicniúil agus eolaíoch a mhéid a
bhaineann le cineál, le fairsinge, le toisí
agus le líon na ngéinmhodhnuithe is
féidir a fháil sa dúlra nó tríd an
ngnáthphóru.*

Or. en

31.1.2024

A9-0014/237

Leasú 237

Christophe Clergeau

thar ceann an Ghrúpa S&D

Martin Häusling

thar ceann an Ghrúpa Verts/ALE

Tuarascáil

A9-0014/2024

Jessica Polfjärd

Plandaí a fhaightear trí theicnící géanómaíocha nua áirithe agus a mbia agus a mbeatha (COM(2023)0411 – C9-0238/2023 – 2023/0226(COD))

Togra le haghaidh rialacháin

Aithris 24

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(24) Ba cheart foráil a dhéanamh chun an **trédhearcacht** a áirithiú a mhéid a bhaineann le húsáid cineálacha plandaí TGN de chatagóir 1, chun a áirithiú gur féidir le slabhraí táirgeachta ar mian leo fanacht saor ó TGNanna déanamh amhlaidh, agus iontaoibh an tomhaltóra a choimirciú dá réir. **Plandaí TGN a fuair dearbhú maidir le stádas phlanda TGN de chatagóir 1, ba cheart iad a liostú i mbunachar sonraí a bheidh ar fáil go poiblí.** Chun an inrianaitheacht, an trédhearcacht agus an rogha a áirithiú le haghaidh oibreoirí, le linn taighde agus pórú plandaí, i gcás ina mbeidh síol á dhíol le feirmeoirí nó ábhar atáirgthe plandaí á chur ar fáil do thríú páirtithe ar aon bhealach eile, ba cheart ábhar atáirgthe plandaí de phlandaí TGN de chatagóir 1 a lipéadú mar TGN de chatagóir 1.

(24) Ba cheart foráil a dhéanamh chun an **inrianaitheacht** a áirithiú a mhéid a bhaineann le húsáid cineálacha plandaí TGN de chatagóir 1, chun a áirithiú gur féidir le slabhraí táirgeachta ar mian leo fanacht saor ó TGNanna déanamh amhlaidh, agus iontaoibh an tomhaltóra a choimirciú dá réir. Ba cheart plandaí TGN Chatagóir 1 **a bheith faoi réir an chórais inrianaitheachta a leagtar amach i Rialachán (CE) 1830/2003. Tá gá le bearta inrianaitheachta ar fud an tslabhra soláthair ina iomláine chun a chur ar chumas próiseálaithe bia agus oibreoirí bia láithreach TGNanna de thaisme nó dosheachanta a sheachaint ina bpróiseas táirgthe. Ba cheart go n-éascódh na ceanglais inrianaitheachta sin táirgí a tharraingt siar i gcás ina mbunófar éifeachtaí díobhálacha gan choinne ar shláinte an duine, ar shláinte ainmhithe nó ar an gcomhshaol, lena n-áirítear éiceachórais, agus faireachán a spriocdhírú chun scrúdú a dhéanamh ar na héifeachtaí a d'fhéadfadh a bheith acu, go háirithe ar an gcomhshaol. Ba cheart go n-éascódh inrianaitheacht freisin cur chun feidhme beart bainistithe riosca i gcomhréir le prionsabal an réamhchúraim.**

31.1.2024

A9-0014/238

Leasú 238

Martin Häusling

thar ceann an Ghrúpa Verts/ALE

Tuarascáil

A9-0014/2024

Jessica Polfjärd

Plandaí a fhaightear trí theicnící géanómaíocha nua áirithe agus a mbia agus a mbeatha (COM(2023)0411 – C9-0238/2023 – 2023/0226(COD))

Togra le haghaidh rialacháin

Aithris 24 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(24 a) Ba cheart an ceart agus an tsaoirse a bheith ag oibreoirí orgánacha agus traidisiúnta gan TGNanna a úsáid ina bpróiseas táirgthe agus feadh a slabhra soláthair. Leagfar amach sa Rialachán seo forálacha leordhóthanacha chun saoirse rogha a áirithiú d'oibreoirí gan plandaí agus síolta TGN, catagóir 1 agus catagóir 2 araon, a úsáid ina bpróisis táirgthe. Níor cheart go dtitfeadh aon ualach breise airgeadais nó dlíthiúil chun stúdas táirgthe saor ó OGM agus saor ó TGN a áirithiú ar fheirmeoirí ná ar oibreoirí nach mian leo TGNanna a úsáid. Ní thitfidh caillteanais eacnamaíocha arna dtabhú mar gheall ar láithreach theagmhasach OGManna ar oibreoirí traidisiúnta agus orgánacha atá saor ó TGN. I bhformhór na gcásanna de láithreach theagmhasach, tá sé dodhéanta na cúiseanna, na lochtanna, agus dá bhrí sin freagrachtaí a bhunú. Dá bhrí sin, bunófar leis an Rialachán seo bearta cómhaitheachta, lena leagfar síos an bonn le haghaidh forálacha náisiúnta maidir le dliteanas agus cistí cúitimh.

Or. en

31.1.2024

A9-0014/239

Leasú 239

Christophe Clergeau

thar ceann an Ghrúpa S&D

Martin Häusling

thar ceann an Ghrúpa Verts/ALE

Anja Hazekamp

thar ceann an Ghrúpa The Left

Tuarascáil

A9-0014/2024

Jessica Polfjärd

Plandaí a fhaightear trí theicnící géanómaíocha nua áirithe agus a mbia agus a mbeatha (COM(2023)0411 – C9-0238/2023 – 2023/0226(COD))

Togra le haghaidh rialacháin

Aithris 37

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

**(37) Chun plandaí TGN a chumasú scriosta
chun rannchuidiú le cuspóirí
inbhuanaitheachta an Chomhaontaithe
Ghlais agus na Straitéisí ‘Ón bhFeirm go
dtí an Forc’ agus na Bithéagsúlachta, ba
cheart saothrú na bplandaí TGN san
Aontas a éascú. Éilíonn sé sin an
intuarthacht le haghaidh póraitheoirí
agus feirmeoirí a mhéid a bhaineann leis
an bhféidearthacht na plandaí sin a
shaothrú san Aontas. Dá bhrí sin, an
fhéidearthacht go bhféadfadh na Ballstáit
bearta a dhéanamh lena ndéanfaí saothrú
phlandaí TGN a shrianadh nó a
thoirmeasc ina chríoch uile nó i gcuid di,
rud a leagtar amach in Airteagal 26b de
Threoir 2001/18/CE, dhéanfaidh an
fhéidearthacht sin dochar do na
spriocanna sin.**

Or. en

31.1.2024

A9-0014/240

Leasú 240

Christophe Clergeau

thar ceann an Ghrúpa S&D

Martin Häusling

thar ceann an Ghrúpa Verts/ALE

Anja Hazekamp

thar ceann an Ghrúpa The Left

Tuarascáil

A9-0014/2024

Jessica Polfjärd

Plandaí a fhaightear trí theicnící géanómaíocha nua áirithe agus a mbia agus a mbeatha (COM(2023)0411 – C9-0238/2023 – 2023/0226(COD))

Togra le haghaidh rialacháin

Aithris 38

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(38) Na rialacha speisialta a leagtar síos sa Rialachán seo a bhaineann leis an nós imeachta um údarú le haghaidh plandaí TGN de **chatagóir 2**, tá coinne leis go saothrófar tuilleadh plandaí TGN de **chatagóir 2** san Aontas dá dtoradh i gcomparáid leis an staid go dtí seo faoi reachtaíocht an Aontais maidir le OGM atá i bhfeidhm faoi láthair. Fágann sé sin gur gá d'údaráis phoiblí na mBallstát bearta cómhaireachtála a shainiú maidir le plandaí **TGN** de chatagóir 2 chun leasanna tháirgeoirí gnáthphlandaí, plandaí orgánacha agus géinathraithe a **chothromú** agus leis sin, rogha idir cineálacha táirgthe difriúla a cheadú do tháirgeoirí, i gcomhréir le sprioc na Straitéise 'Ón bhFeirm go dtí an Forc' go mbeidh 25 % den talamh talmhaíochta faoin bhfeirmeoireacht orgánach faoi 2030.

(38) Na rialacha speisialta a leagtar síos sa Rialachán seo a bhaineann leis an nós imeachta um údarú le haghaidh plandaí TGN, tá coinne leis go saothrófar tuilleadh plandaí TGN san Aontas dá dtoradh i gcomparáid leis an staid go dtí seo faoi reachtaíocht an Aontais maidir le OGM atá i bhfeidhm faoi láthair. Fágann sé sin gur gá d'údaráis phoiblí na mBallstát bearta cómhaireachtála a shainiú chun leasanna tháirgeoirí gnáthphlandaí, plandaí orgánacha **agus** géinathraithe a **chosaint** agus leis sin, rogha idir cineálacha táirgthe difriúla a cheadú do tháirgeoirí, i gcomhréir le sprioc na Straitéise 'Ón bhFeirm go dtí an Forc' go mbeidh 25 % den talamh talmhaíochta faoin bhfeirmeoireacht orgánach faoi 2030. **Ba cheart an ceart agus an tsaoirse a bheith ag oibreoirí orgánacha agus traidisiúnta gan TGNanna a úsáid ina bpróiseas táirgthe agus feadh a slabhra soláthair. Ba cheart don Rialachán seo forálacha leordhóthanacha a leagan amach chun saoirse rogha a áirithiú d'oibreoirí gan plandaí agus síolta TGN a úsáid ina bpróisis táirgthe. Níor cheart go dtitfeadh aon ualach breise airgeadais nó dlíthiúil**

chun stádas táirgthe saor ó OGM agus saor ó TGN a áirithiú ar fheirmeoirí ná ar oibreoirí nach mian leo TGNanna a úsáid. Níor cheart cailleanais eacnamaíocha arna dtabhú mar gheall ar láithreach theagmhasach OGManna a leagan ar oibreoirí traidisiúnta agus orgánacha atá saor ó TGN. I bhformhór na gcásanna de láithreach theagmhasach, tá sé dodhéanta na cúiseanna, na lochtanna, agus dá bhri sin freagrachtaí a bhunú. Chun an sprioc a bhaint amach maidir le feidhmiú éifeachtach an mhargaidh inmheánaigh a áirithiú, agus chun a áirithiú go mbeidh na bearta cómhaireachtála comhsheasmhach, ba cheart bearta cómhaireachtála atá ceangailteach ó thaobh dlí ar fud an Aontais a ghlacadh chun TGNanna a shaothrú. Dá bhri sin, ba cheart don Rialachán seo bearta cómhaireachtála a bhunú, lena leagfar síos an bonn le haghaidh forálacha náisiúnta maidir le dliteanas agus cistí cúitimh. Ba cheart go dtabharfaí de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a tharraingt suas chun leithead na stiallacha maolánacha idir gnáthphlandaí agus plandaí TGN a chumhdach, go háirithe, do gach cineál bairr.

Or. en

31.1.2024

A9-0014/241

Leasú 241

Martin Häusling

thar ceann an Ghrúpa Verts/ALE

Tuarascáil

A9-0014/2024

Jessica Polfjärd

Plandaí a fhaightear trí theicnící géanómaíocha nua áirithe agus a mbia agus a mbeatha
(COM(2023)0411 – C9-0238/2023 – 2023/0226(COD))

Togra le haghaidh rialacháin

Aithris 47 a (nua)

Téacs arna mholadh ag an gCoimisiún

Leasú

(47 a) Leis an gComhaontú Glas don Eoraip, an ‘Ón bhFeirm go dtí an Forc’, agus Straitéisí Bithéagsúlachta an Aontais, cuirtear an fheirmeoireacht orgánach i gceolár an aistrithe chuig chórais bhia inbhuanaithe, agus é mar sprioc talamh talmhaíochta na hEorpa a leathnú faoi tháirgeadh orgánach go 25 % faoi 2030. Is aitheantas soiléir é sin do na tairbhí comhshaoil a bhaineann leis an bhfeirmeoireacht orgánach, do spleáchas níos lú ar ionchuir d’fheirmeoirí, agus do sholáthar bia athléimneach agus do bhiafhlaithéas. Níor cheart don Rialachán seo dochar a dhéanamh don bhealach i dtreo aistriú chórais bhia na hEorpa chuig an bhfeirmeoireacht orgánach go 25 % faoi 2030.

Or. en